



МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Україна:



ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ



КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

ДЕПАРТАМЕНТ
ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ
ТА МАКРОЕКОНОМІЧНОГО
ПРОГНОЗУВАННЯ

38
2015



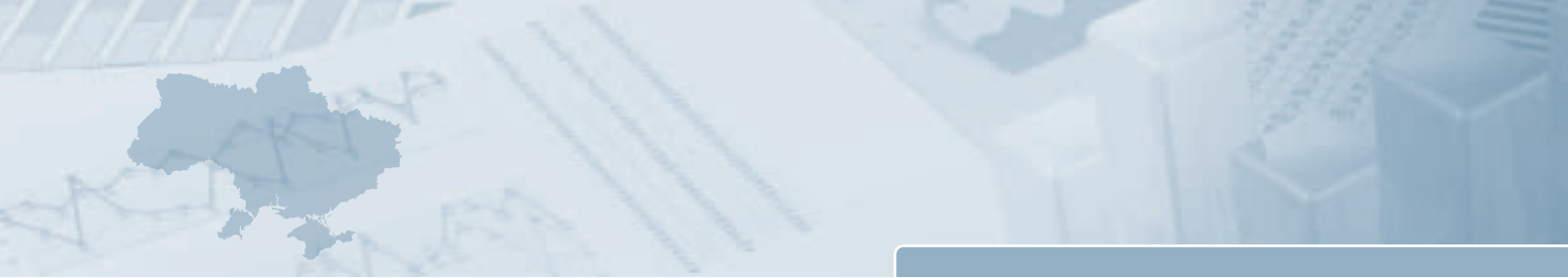
МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Україна: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

КОНСЕНСУС - ПРОГНОЗ



Випуск 38, 2015 рік



Україна: перспективи розвитку (Консенсус-прогноз) – періодичне видання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, підготовлене департаментом економічної стратегії та макроекономічного прогнозування за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй у рамках Проекту «Прискорення прогресу в досягненні Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні». Публікація стане у нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

«Консенсус прогноз» – це усереднені значення основних прогнозних показників економічного розвитку України, які розраховані на основі експертних оцінок учасників опитування. Наведений у публікації прогноз економічного і соціального розвитку України на 2015–2016 роки розраховано на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Національного банку України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України, Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, Науково-дослідного економічного інституту, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Інституту еволюційної економіки, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міжнародного центру перспективних досліджень, Dragon Capital, CASE Україна, Forex Club в Україні, The Bleyzer Foundation, Європейської Економічної Палати Торгівлі, Комерції та Промисловості (EEIG), Агентства індустріального маркетингу та AYA Capital.

«Консенсус прогноз» ґрунтується на опитуванні провідних експертів у сфері макроаналізу та прогнозування. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками опитування, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щиру подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.









У підготовці випуску брали участь:

Наталя Горшкова
Максим Дуда
Валерія Войтенко
Сергій Бокун
Наталія Коваленко
Наталія Сітнікова

Контактна інформація:
Електронна адреса: bokun@me.gov.ua,
natalia.sitnikova@undp.org
Контактні телефони: (044) 253-93-29

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

ЗМІСТ

ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗА 2010–2014 РОКИ.....	4	
ДИНАМІКА ПРОГНОЗУ НА 2014 РІК	5	
СТИСЛИЙ ОГЛЯД ПРИПУЩЕНЬ.....	6	
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2015–2016 РОКИ	7	
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2017–2019 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ).....	13	
РИЗИКИ НА 2015–2016 РОКИ.....	14	
ТАБЛИЦІ.....	16	
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ ДО ТАБЛИЦЬ	27	

Видання **Україна: перспективи розвитку** (Консенсус-прогноз) підготовлено Міністерством економічного розвитку і торгівлі України на основі матеріалів, що були представлені провідними експертами (організаціями), які здійснюють свою діяльність у галузі макроекономічного аналізу та прогнозування. Метою проведення опитування є підвищення якості макроекономічних прогнозів шляхом урахування експертної думки щодо поточних економічних тенденцій, результатів досліджень, прогнозів, напрямів подальшого розвитку країни тощо. Відкрита дискусія та обмін інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо) надають можливість забезпечити процес прийняття управлінських рішень об'єктивними, незалежними та реалістичними оцінками майбутнього розвитку, що базуються на аналізі тенденцій розвитку світової економіки та впливу внутрішніх чинників на темпи зростання національної економіки.



Таблиця 1

Основні макроекономічні показники за 2010–2014 роки¹

Показник	Період	2010	2011	2012	2013	2014
Національні рахунки, млрд грн						
Номінальний ВВП		1 079,3	1 300,0	1 404,7	1 465,2	1 566,7
Споживання		897,6	1 094,2	1 221,2	1 329,6	1 409,8
Валове нагромадження		225,3	291,7	305,0	270,9	221,0
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-43,5	-85,9	-121,5	-135,3	-64,0
Індекс (% р, річна зміна)						
Реальний ВВП		104,1	105,5	100,2	100	93,2
Споживання		106,3	111,3	107,4	105,2	92,6
Валове нагромадження основного капіталу		103,2	108,5	105	91,6	77,0
Експорт товарів та послуг		104,1	102,7	94,4	91,9	85,5
Імпорт товарів та послуг		114,4	115,4	103,8	96,5	77,9
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна						
Сільське господарство		98,6	120,2	96,1	113,6	102,8
Промислове виробництво		112,0 ²	108,0	99,3	95,7	89,9
Інфляція, індекс (%)						
Індекс споживчих цін (середній за рік)		109,4	108,0	100,6	99,7	112,1
грудень до грудня попереднього року		109,1	104,6	99,8	100,5	124,9
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		120,9	119,0	103,7	99,9	117,1
грудень до грудня попереднього року		118,7	114,2	100,3	101,8	131,8
Зовнішній сектор, млрд дол. США						
Рахунок поточних операцій		-4,8	-11,3	-15,6	-18,3	-5,3
Обсяг експорту товарів та послуг		64,0	81,3	83,9	78,7	65,3
Обсяг імпорту товарів та послуг		-69,5	-92,1	-99,1	-95,7	-70,7
Фінансовий рахунок		-9,7	-8,7	-11,4	-20,3	8,4
Прямі іноземні інвестиції		-5,6	-6,6	-6,9	-3,9	-0,3
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		34,6	31,8	24,5	20,4	7,5
Обмінний курс, грн/дол. США						
Середній		7,94	7,97	7,99	7,99	11,9
На кінець періоду		7,96	7,99	7,99	7,99	15,8
Державні фінанси, млрд грн						
Доходи зведеного бюджету		314,5	398,6	445,5	442,8	456,1
Видатки зведеного бюджету		379,1	421,6	492,5	505,8	523,1
Сальдо зведеного бюджету		-64,6	-23,1	-46,9	-63,6	-72,0
Державний борг (прямий та гарантований)		432,3	473,2	515,5	584,8	1 100,8
Соціальні показники						
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років		8,2	8,0	7,6	7,3	9,3
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		2250	2648	3041	3282	3480

¹ Показники наводяться без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.

² Показники наводяться з урахуванням тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.



Таблиця 2

Динаміка прогнозу на 2014 рік

Показник	Період	2014 звіт	Грудень 2014	Відхилення (грудень 2014 / звіт 2014)
Національні рахунки, млрд грн				
Номинальний ВВП		1 566,7	1 539,7	-1,7%
Споживання		1 409,8	1 407,5	-0,2%
Валове нагромадження		221,0	182,7	-17,3%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-64,0	-56,7	+7,3 млрд грн
Індекс (% річна зміна)				
Реальний ВВП		93,2	92,7	-0,5 в.п.
Споживання		92,6	93,9	+1,3 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу		77,0	74,9	-2,1 в.п.
Експорт товарів та послуг		85,5	86,2	+0,7 в.п.
Імпорт товарів та послуг		77,9	80,2	+2,3 в.п.
Випуск окремих секторів економіки, % річна зміна				
Сільське господарство		102,8	-	-
Промислове виробництво		89,9	-	-
Інфляція, індекс (%)				
Індекс споживчих цін (середній за рік)		112,1	112,2	+0,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року		124,9	123,5	-1,4 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		117,1	116,0	-1,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року		131,8	132,3	+0,5 в.п.
Зовнішній сектор, млрд дол. США				
Рахунок поточних операцій		-5,3	-5,1	-0,2 млрд дол. США
Обсяг експорту товарів та послуг		65,3	68,5	+4,9%
Обсяг імпорту товарів та послуг		-70,7	-73,4	+3,8%
Фінансовий рахунок		8,4	-4,1	-2,1 рази
Прямі іноземні інвестиції		-0,3	0,5	-0,8 млрд дол. США
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		7,5	11,4	+51,6%
Обмінний курс, грн/дол. США				
Середній		11,9	12,0	+1,0 %
На кінець періоду		15,8	-	-
Державні фінанси, млрд грн				
Доходи зведеного бюджету		456,1	446,0	-2,2%
Видатки зведеного бюджету		523,1	514,7	-1,6%
Сальдо зведеного бюджету		-72,0	-71,5	-0,5 млрд грн
Державний борг (прямий та гарантований)		1 100,8	-	-
Соціальні показники				
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років		9,3	9,4	+0,1 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		3 480	3 440,1	-1,1%



СТИСЛИЙ ОГЛЯД ПРИПУЩЕНЬ

Таблиця 3

Узагальнені припущення макроекономічного прогнозу

Показник	Період	На 2015 рік станом на				На 2016 рік станом на
		Травень 2014 р.	Вересень 2014 р.	Грудень 2014 р.	Травень 2015 р.	Травень 2015 р.
ВВП, % реальні зміни:						
Російська Федерація		1,6	1,1	-0,6	-3,4	-1,0
США		2,9	3,0	3,0	3,0	2,9
Китай		7,1	7,2	7,2	6,3	6,5
Єврозона		1,7	1,5	1,3	1,4	1,6
Ціни на нафту марки Brent, середньорічна, дол. США/барель		103,7	112,0	71,1	61,5	70,5
Ціни на сталь, середньорічна, у % до попереднього року		-	-	-	17,2	23,5
Середньорічний обмінний курс, євро/дол. США		1,4	1,3	1,2	1,1	1,1
Середньорічна ціна на природний газ, дол. США за 1 тис. м³		384,1	372,3	339,6	279,9	287,0
Зміна тарифів на комунальні послуги (грудень до грудня), на базі яких розраховується індекс споживчих цін, %, зокрема:						
природний газ		40,0	41,1	52,5	362,4	16,4
гаряча вода, опалення		37,9	38,9	50,0	69,1	36,4
електроенергія		25,0	24,3	21,4	45,4	38,4
Мінімальна заробітна плата середньорічна, грн		1 358,1	1 325,1	1 312,8	1 242,6	1 425,9
Врожай зернових, млн тонн		55,4	60,0	60,7	56,9	58,1
Облікова ставка, %, на кінець року		9,9	11,4	13,2	25,6	21,3
Середньозважена середньорічна ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, %		-	-	-	29,8	25,0
Чисте використання ресурсів МВФ Нацбанком та Урядом України, млрд дол США		7,9	5,4	9,6	10,0	6,8
Доходи бюджету від приватизації, млн грн		6 192,6	5 609,1	5 569,9	4 083,3	2 800,0

Коментар:

- ✓ серед зовнішніх припущень найбільші зміни відбулись в оцінках перспектив розвитку РФ, які з позитивних стали негативними, а також суттєвого падіння зазнали очікування щодо ціни на нафту на світовому ринку;
- ✓ серед внутрішніх припущень експерти найбільше переглянули припущення щодо цінових параметрів: вартість газу для населення підвищена у рази, так само як і облікова ставка НБУ. Також помітним є перегляд і доходів: мінімальна заробітна плата та доходи бюджету від приватизації знижено.



ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2015–2016 РОКИ

До Вашої уваги пропонується четвертий варіант прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2015 рік та перший варіант прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2016 рік, розраховані на базі матеріалів, представлених учасниками опитування (табл. 7 – 9).

Відповідно до Плану дій щодо реалізації Стратегії розвитку державної статистики на період до 2017 року у 2014 році здійснено перехід до обрахунку ВВП з урахуванням оновлених міжнародних стандартів Системи національних рахунків 2008 року (СНР-2008) з використанням нової версії Класифікації видів економічної діяльності 2010 року (КВЕД-2010). У зв'язку з цим, прогноз показників, починаючи з грудня 2014 року, наводиться з урахуванням "Методологічних положень оновленої версії системи національних рахунків 2008 року" (наказ Держстату України від 17.12.2013 № 398).

Зважаючи на це, некоректним є порівняння прогнозних оцінок з попередніми.

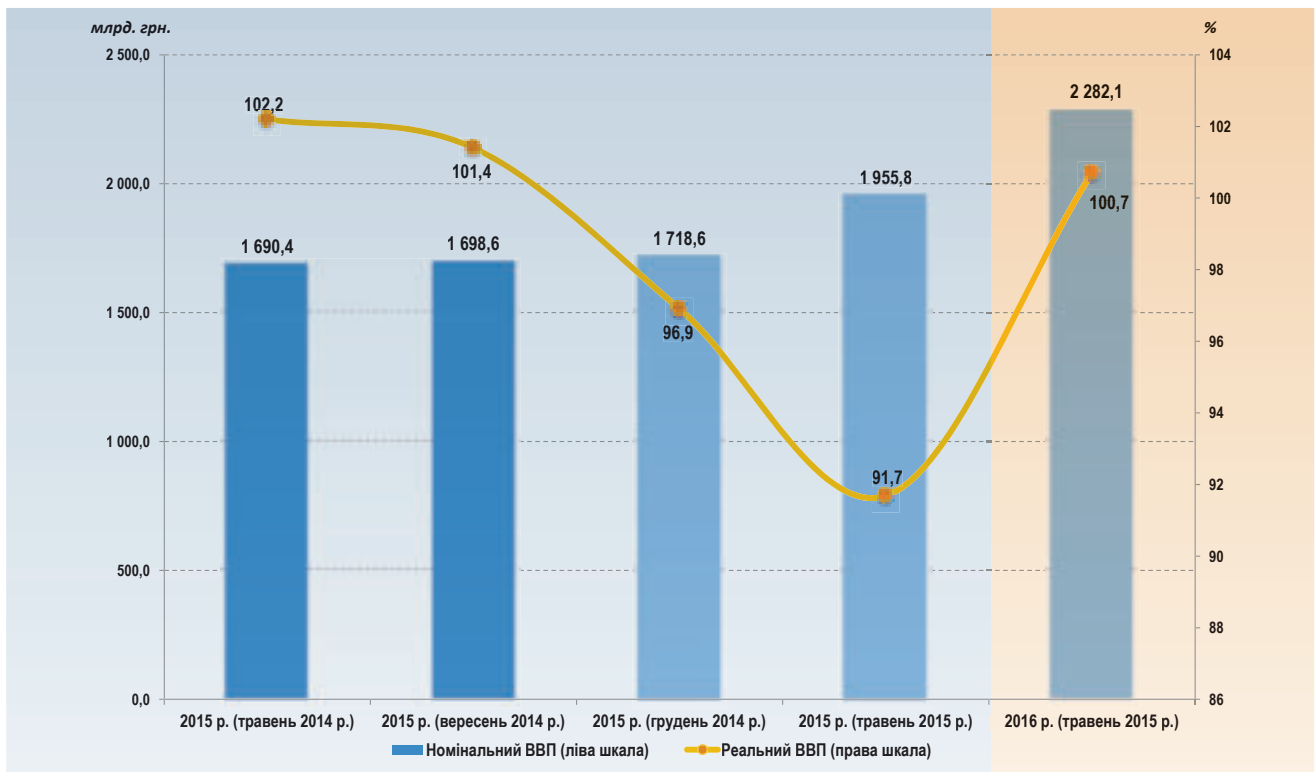


Рис. 1. Консенсус-прогноз реального та номінального ВВП на 2015–2016 роки

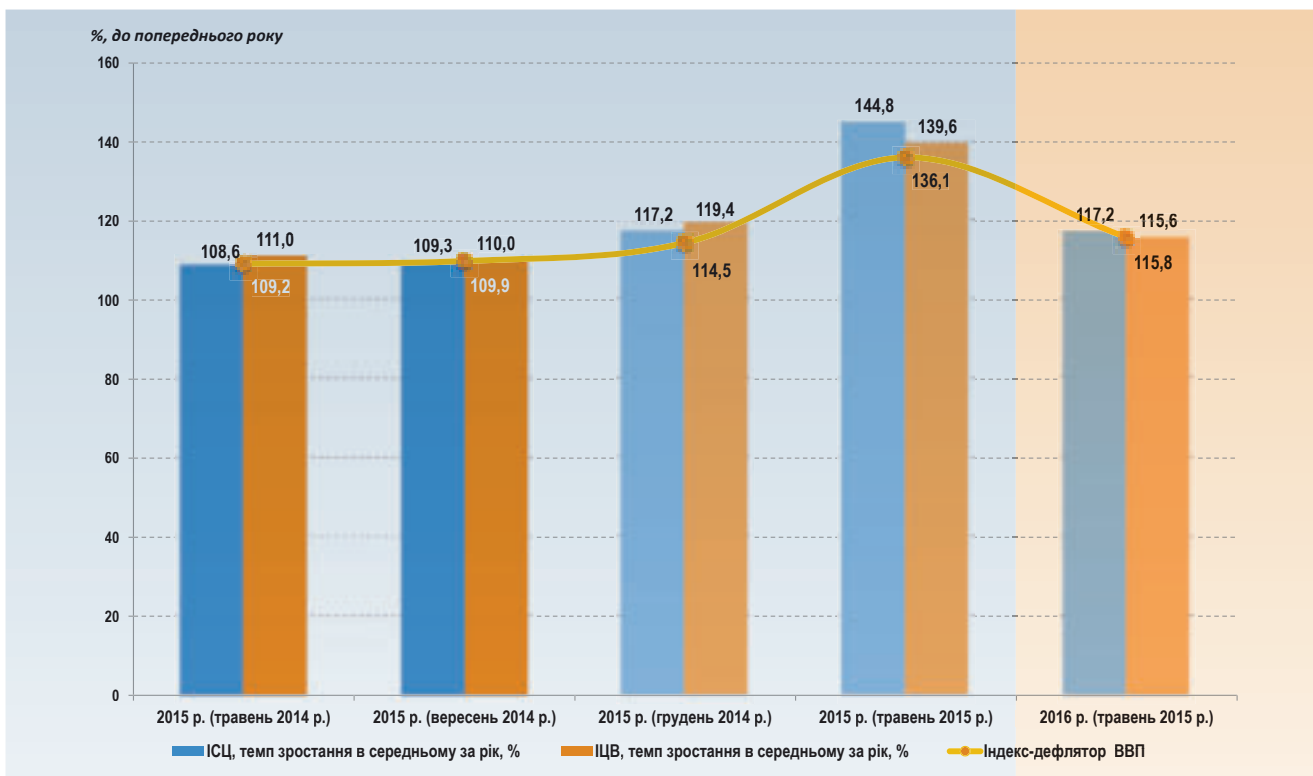


Рис. 2. Консенсус-прогноз цінових індексів на 2015–2016 роки

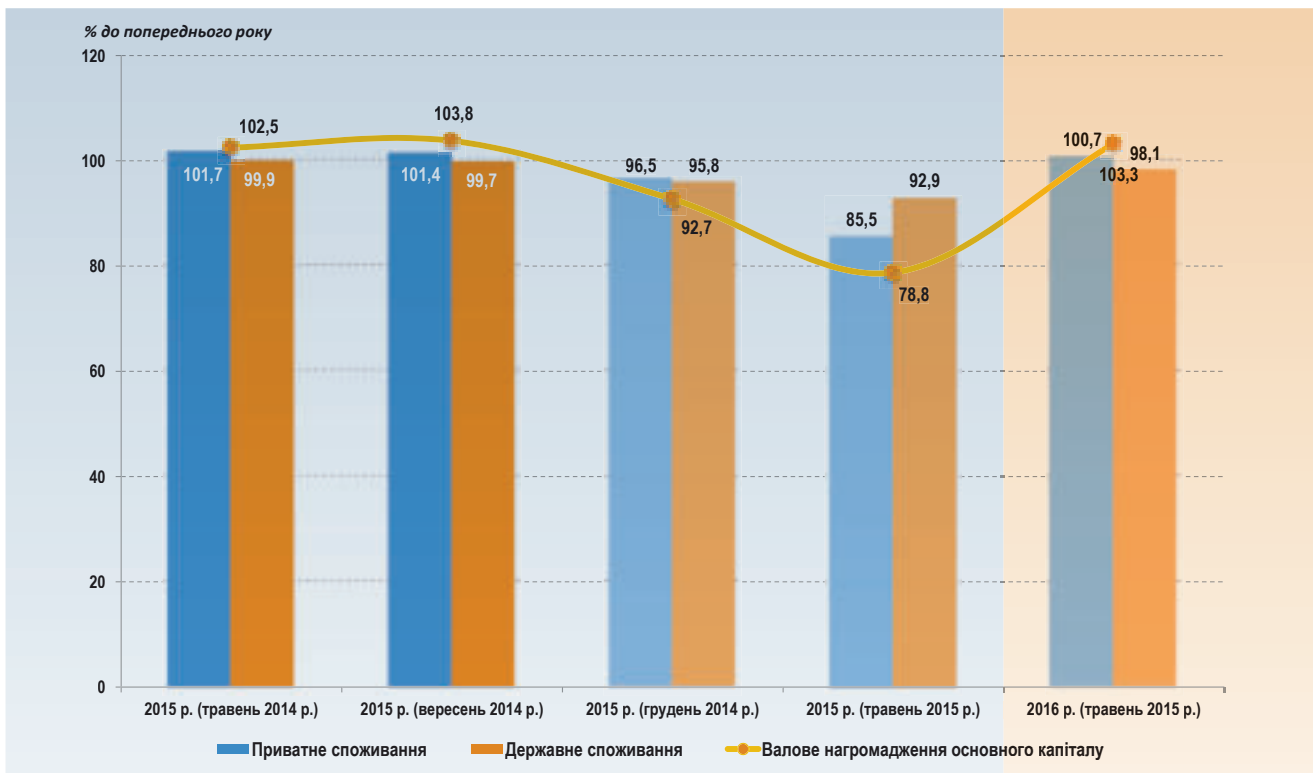


Рис. 3. Консенсус-прогноз приватного та державного споживання, валового нагромадження основного капіталу на 2015–2016 роки

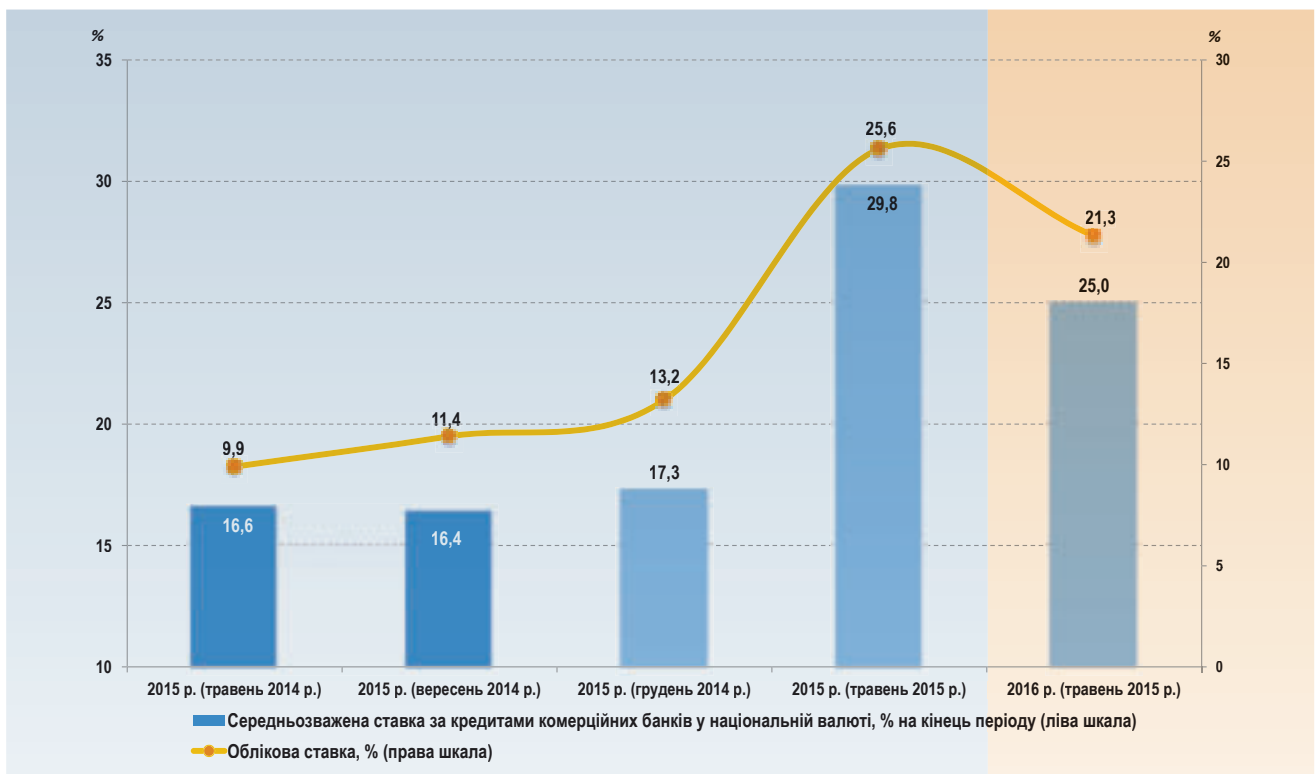


Рис. 4. Консенсус-прогноз показників банківської сфери на 2015–2016 роки

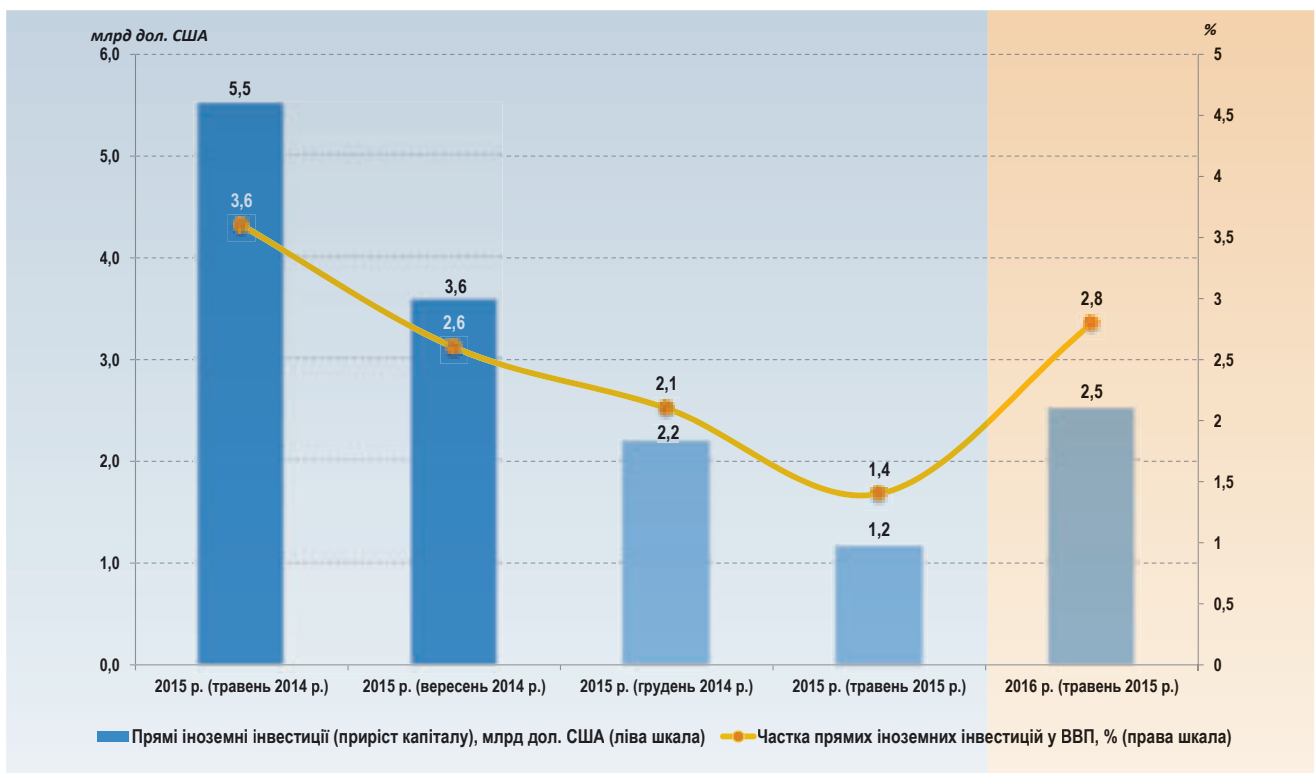


Рис. 5. Консенсус-прогноз обсягів чистого притоку прямих іноземних інвестицій на 2015–2016 роки

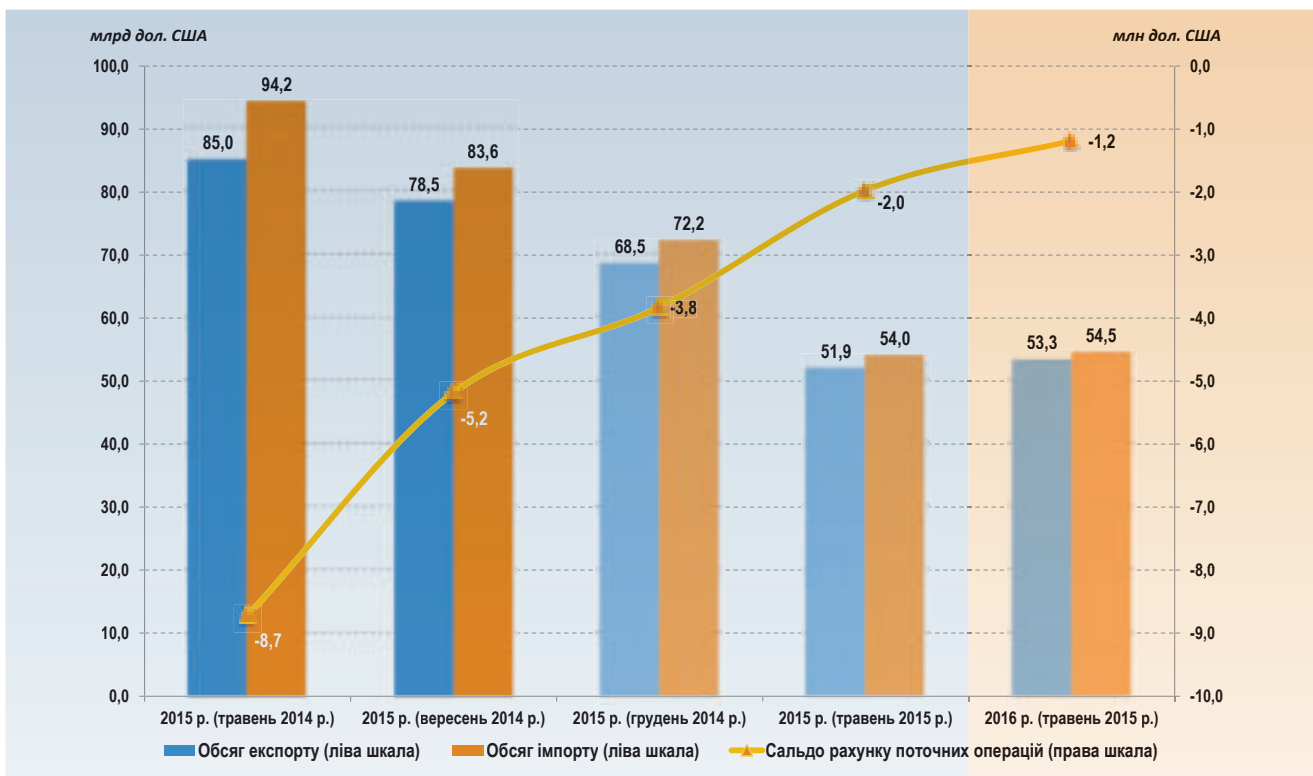


Рис. 6. Консенсус-прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2015–2016 роки

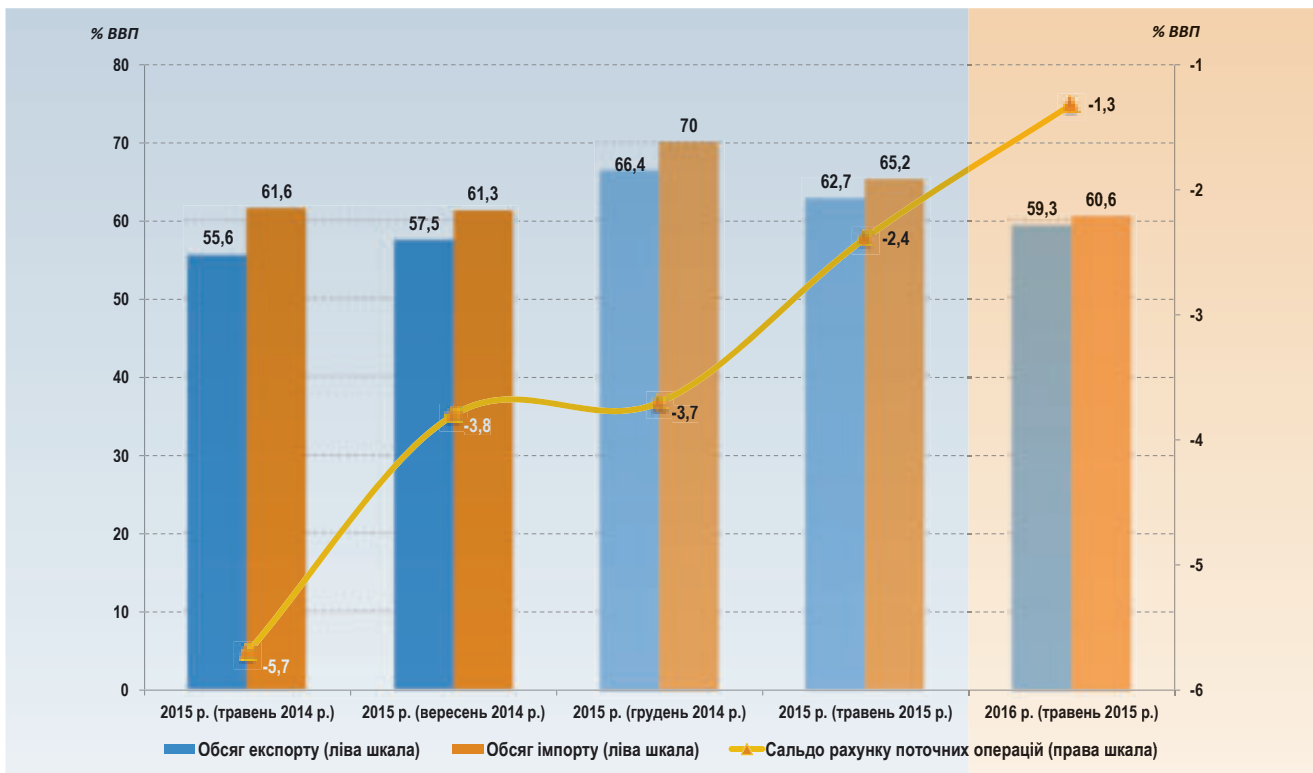


Рис. 7. Консенсус-прогноз експорту, імпорту товарів та послуг в структурі ВВП та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій як частки у ВВП на 2015–2016 роки

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2015–2016 РОКИ

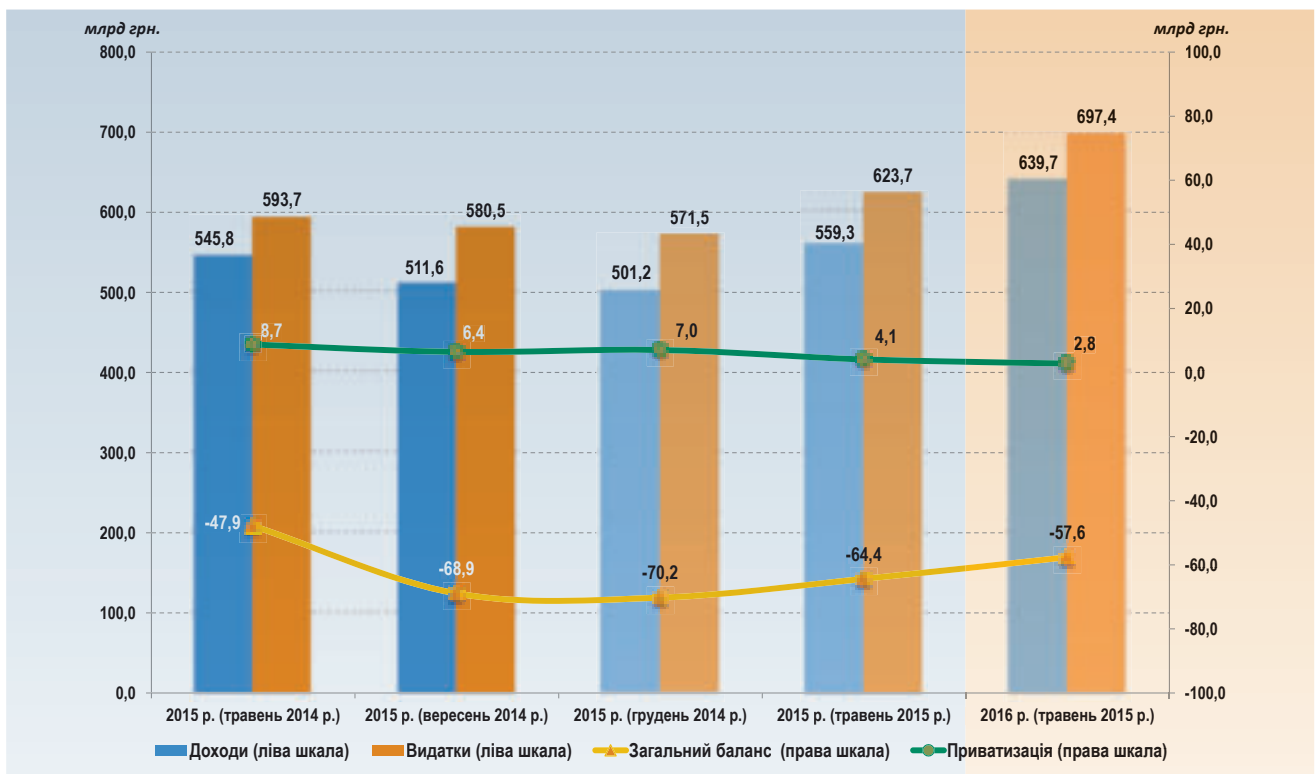


Рис. 8. Консенсус-прогноз бюджетних показників на 2015–2016 роки

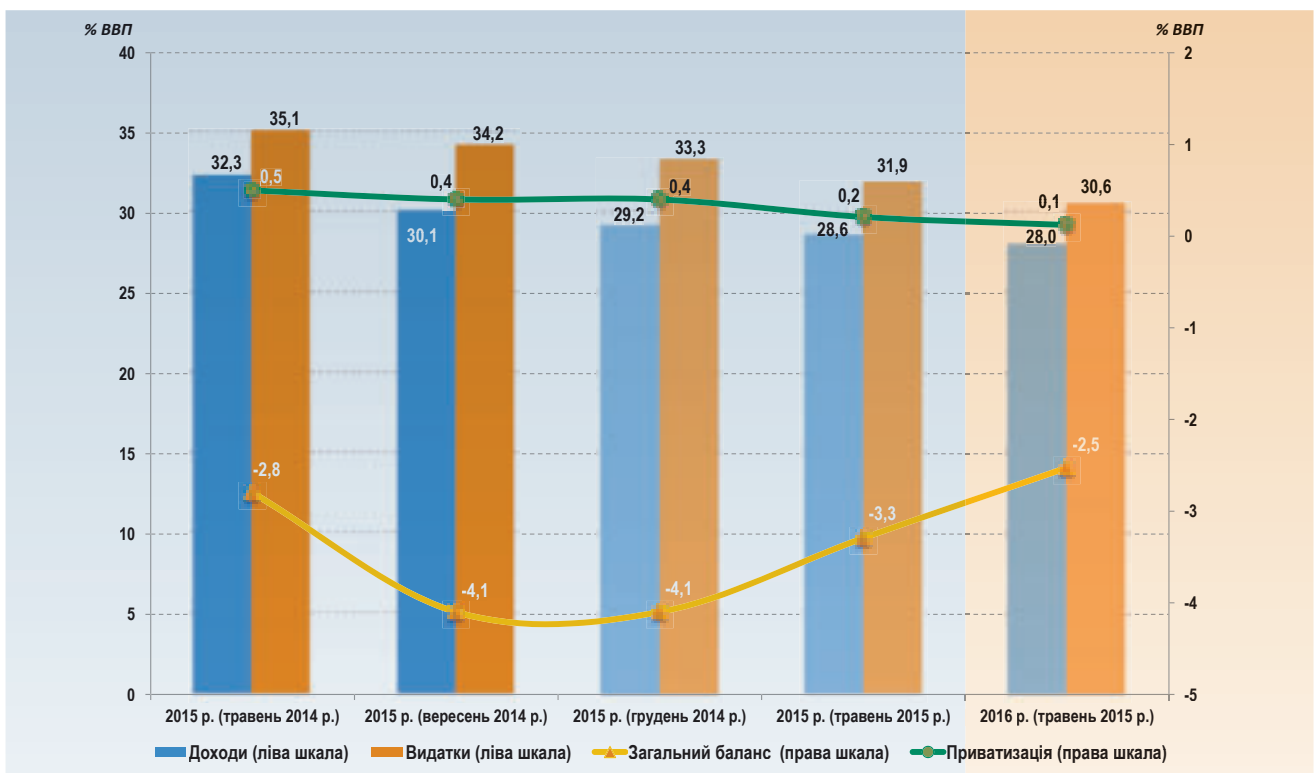


Рис. 9. Консенсус-прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2015–2016 роки

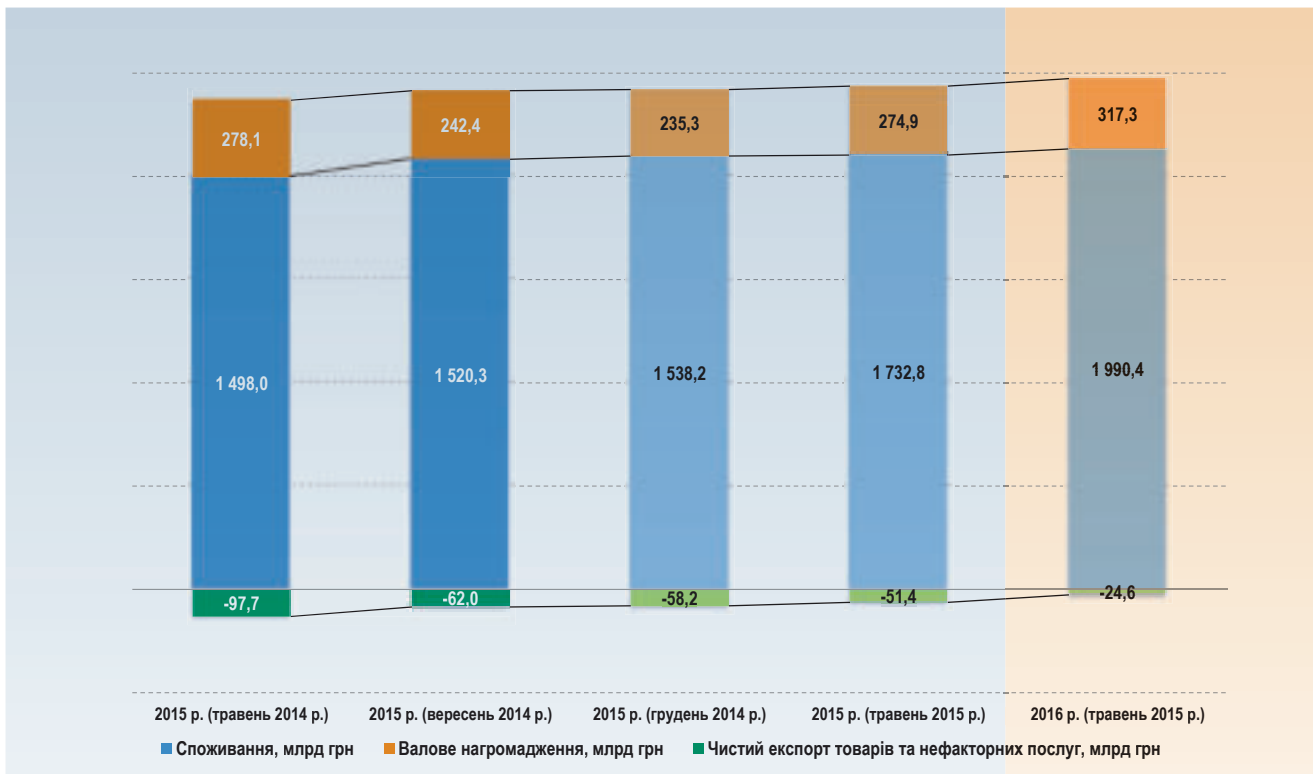


Рис. 10. Консенсус-прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2015-2016 роки

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2017–2019 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ)

Прогноз основних макропоказників на 2017–2019 роки представлено вперше (табл. 9).

Геополітичний конфлікт та військові дії на сході, економічні шоки, які пережила Україна у останній рік, змінили економіку та розмили уявлення про перспективи розвитку. Тому розбіжності в прогнозних оцінках експертів на середньострокову перспективу суттєво зросли.

Незважаючи на те, що більшість експертів прогнозують в цілому активізацію інвестиційного попиту у відповідь на певну макростабілізацію та необхідність проведення модернізації економіки, підвищення науково-технологічного потенціалу й відповідно підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, розбіжність у поглядах щодо динаміки інвестицій у перспективі є значною. Варіація досягає 18 відсоткових пунктів від 0% до 18,0%, усереднений показник складає 7,8%.

Більш високими темпами ніж у прогнозні 2015–2016 роки передбачається і зростання приватного споживання: усереднене значення реального приросту дорівнює 3,6%. Але і за цим компонентом варіація значень лишається досить значною – 9 відсоткового пунктів (від 0% до 9,0%).

За прогнозами фахівців стримано зростатимуть витрати загальнодержавного управління (усереднена оцінка реального приросту державного споживання становить 1,5% – значення варіює від скорочення на 14,7% до зростання на 5,0%).

Щодо цінової ситуації, то думки експертів і тут суттєво відрізняються. В основному прогноуються дещо вищі темпи інфляції

у середньостроковій перспективі порівняно з грудневим консенсус-прогнозом: усереднені за рік прогнозні показники індексу споживчих цін та індексу цін виробників становлять 108,4% та 109,7% відповідно. При цьому розбіжність між мінімальним та максимальним прогнозним значеннями становить 13,0 відсоткових пунктів (варіація показника індексу споживчих цін від 103,0% до 116,0%) та 16,0 відсоткових пунктів (варіація значення індексу цін виробників від 102,0% до 118,0%).

Не спостерігається спільного бачення у середньострокових прогнозних оцінках розвитку зовнішньої торгівлі. Так, оцінки сальдо рахунку поточних операцій варіюють від “плюс” 5,2% ВВП до “мінус” 0,2% ВВП. Усереднене значення приросту обсягів експорту товарів та послуг становить 11,6% (варіація від “мінус” 5,2% до “плюс” 34%), імпорту 6,9% (варіація від “мінус” 5,2% до “плюс” 15,6%).

Прогнози середньорічного обмінного курсу гривні до долара США за період 2017–2019 роки коливаються в межах від 23,00 до 35,67 грн/дол. США (усереднене значення – 27,58 грн/дол. США).

В цілому усереднений показник щодо зростання ВВП України у 2017–2019 роках становить 2,8%. Розбіжність між мінімальним та максимальним значенням складає 2,8 відсоткових пунктів (розходження від 1% до 3,8%).

У бюджетній сфері прогноуюється, що у середньостроковому періоді видатки бюджету перевищуватимуть доходи (усереднене значення дефіциту бюджету складе 2% від ВВП за 2017–2019 роки з максимальним значенням 3,5% ВВП).



РИЗИКИ НА 2015–2016 РОКИ

Оцінка ризиків здійснювалась за двома критеріями: ймовірність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку України.

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилася за такою шкалою.

Оцінка ймовірності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Значна ймовірність (50–60 %) прояву ризику – 4;	Значний вплив – 4;
Середня ймовірність (30–49 %) прояву ризику – 3;	Помірний вплив – 3;
Помірна ймовірність (10–29 %) прояву ризику – 2;	Слабкий вплив – 2;
Мала ймовірність (менше 10 %) прояву ризику – 1;	Незначний вплив – 1;
Ризик не є ймовірним – 0.	Немає впливу – 0.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок ймовірності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2015 рік оцінювалися вчетверте, на 2016 рік – вперше. Максимальна консенсус-оцінка зовнішніх та внутрішніх ризиків має інтегральне значення 16.

Зважаючи на негативні тенденції розвитку вітчизняної економіки у поточному році та невизначеність стосовно майбутнього міжнародного співробітництва, результати опитувань експертів продемонстрували різноспрямовану динаміку оцінок внутрішніх та зовнішніх ризиків.

Серед внутрішніх ризиків 2015 року експерти надали дуже високі інтегральні оцінки (від 9 до 13) переважній більшості ризиків / явищ (66,7 % від загальної кількості).

Найвищі інтегральні оцінки (по 13) мають:

- ✓ «поширення неплатоспроможності реального сектору економіки»,
- ✓ «нарощування негативних інфляційних очікувань населення».

Також дуже високу оцінку (12) експерти віддали ризику / явищу, який пов'язаний із «збереженням низької кредитної активності комерційних банків».

На фоні досить складних умов та загроз функціонування вітчизняної економіки, експертами були високого (по 11) оцінені такі ризики / явища, як:

- ✓ «загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)»,
- ✓ «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку».

Крім того, високу експертну оцінку має ризик / явище – «проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету» (інтегральна оцінка 9).

Лідуючі позиції **серед зовнішніх ризиків у 2015 році** зайняли ризики / явища (інтегральна оцінка 12), існування яких безпосередньо пов'язано із військовим протистоянням на сході країни:

- ✓ «ескалація українсько-російського конфлікту»,
- ✓ «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу».

Експерти також віддали високі оцінки наступним ризикам / явищам:

- ✓ «згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю» (інтегральна оцінка 11),
- ✓ «неотримання запланованого фінансування від МВФ» (інтегральна оцінка 10),
- ✓ «повільне відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках» та

«надходження незначних обсягів донорської допомоги» (по 9).

Щодо реалізації **внутрішніх ризиків та явищ на 2016 рік**, то слід відмітити зменшення інтегральних по всім ризикам / явищам, порівняно із оцінками на 2015 рік.

Відтак, найбільш ймовірними експерти оцінили «поширення неплатоспроможності реального сектору економіки» (інтегральна оцінка 10 проти 13 на 2015 рік) та «збереження низької кредитної активності комерційних банків» (інтегральна оцінка 10 проти 12 відповідно).

Водночас, високі інтегральні оцінки мають такі ризики / явища (оцінка 9 на 2016 рік):

- ✓ «нарощування негативних інфляційних очікувань населення»,
- ✓ «загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)»,
- ✓ «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку»,
- ✓ «значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»,

- ✓ «проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету»,
- ✓ «отримання низького врожаю зернових культур».

Серед **зовнішніх ризиків та явищ на 2016 рік** найбільшу інтегральну оцінку (12) має ризик «дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу». Поряд з цим, високу інтегральну оцінку отримав також ризик «ескалації українсько-російського конфлікту» (інтегральна оцінка 11).

Інтегральну оцінку 9 мають наступні ризики:

- ✓ «згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю» (проти 11 у 2015 році),
- ✓ «неотримання запланована фінансування від МВФ» (проти 10 у 2015 році),
- ✓ «повільне відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках» (9 і у 2015 році),
- ✓ «надходження незначних обсягів донорської допомоги» (9 і у 2015 році).



Таблиця 4

Інтегральна оцінка зовнішніх ризиків на 2015–2016 роки у травні 2015 року

Зовнішні ризики / явища	2015 рік			2016 рік		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	12	3	4	12	3	4
Ескалація українсько-російського конфлікту	12	3	4	11	3	4
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю	11	4	3	9	3	3
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	10	3	4	9	2	4
Повільне відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках	9	3	3	9	3	3
Надходження незначних обсягів донорської допомоги	9	3	3	9	3	3
Імплементация положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	7	3	3	8	3	3
Подальше введення іншими країнами світу дозволених СОТ торговельних обмежень, які негативно впливають на український експорт	6	2	3	5	2	2
Суттєва девальвація євро по відношенню до долара	4	2	2	3	2	2
Дії введених Україною обмежень на імпорт з метою покращення платіжного балансу	x	x	x	6	2	2

Таблиця 5

Інтегральна оцінка внутрішніх ризиків на 2015–2016 роки у травні 2015 року

Внутрішні ризики / явища	2015 рік			2016 рік		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	13	4	3	10	3	3
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	13	4	3	9	3	3
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	12	4	3	10	3	3
Загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)	11	3	4	9	3	3
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	11	3	4	9	3	4
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	9	3	3	9	3	3
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	8	2	4	9	3	3
Отримання низького врожаю зернових культур	8	2	3	9	3	3
Дефолт по зобов'язанням країни	8	3	3	7	2	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	x	x	x	8	2	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	x	x	x	7	2	3



Таблиця 6

Динаміка інтегральних оцінок на 2015–2016 роки

Ризики / явища у травні 2014 року – травні 2015 року	Інтегральна оцінка				
	на 2015 рік станом на				на 2016 рік станом на
	травень 2014 р.	вересень 2014 р.	грудень 2014 р.	травень 2015 р.	травень 2015 р.
Зовнішні ризики					
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	8	8	12	12	12
Ескалація українсько-російського конфлікту	10	10	13	12	11
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період у зв'язку з макроекономічною невизначеністю	9	9	11	11	9
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	6	7	8	10	9
Повільне відновлення розвитку світової економіки та збереження низьких цін на світових сировинних ринках*	9	7	7	9	9
Надходження незначних обсягів донорської допомоги	x	x	7	9	9
Імплементация положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	x	11	10	7	8
Дії введених Україною обмежень на імпорт з метою покращення платіжного балансу	x	x	4	x	6
Подальше введення іншими країнами світу дозволених СОТ торговельних обмежень, які негативно впливають на український експорт	4	6	6	6	5
Суттєва девальвація євро по відношенню до долара	x	x	5	4	3
Внутрішні ризики					
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	8	10	12	13	10
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	9	9	12	12	10
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	8	9	12	13	9
Загострення дефіциту енергетичних ресурсів в країні (у т.ч. вугілля)	x	x	12	11	9
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	8	9	11	11	9
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	7	9	12	8	9
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	8	8	13	9	9
Отримання низького врожаю зернових культур	x	x	x	8	9
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	11	9	11	x	8
Дефолт по зобов'язанням країни	5	7	8	8	7
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	9	9	10	x	7

* у травні-грудні 2014 року досліджувався ризик "Повільне відновлення розвитку світової економіки".

Таблиця 7

Узагальнений прогноз на 2015–2016 роки (станом на травень 2015 року)

Показник	Період	2015 рік	2016 рік	2015 рік		2016 рік	
		Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Національні рахунки		млрд грн					
Номінальний ВВП		1 955,8	2 282,1	1 691,0	2 153,4	1 867,6	2 795,5
Споживання, усього		1 732,8	1 990,4	1 498,0	1 945,9	1 587,4	2 513,1
приватне		1 372,0	1 582,3	1 154,0	1 515,7	1 198,5	1 929,8
державне		358,4	404,8	292,1	439,7	259,9	583,3
Валове нагромадження		274,9	317,3	221,0	364,7	239,0	383,3
Валове нагромадження основного капіталу		257,4	301,4	219,0	301,5	260,0	380,5
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-51,4	-24,6	-18,4	-108,0	40,0	-77,1
Національні рахунки		індекс (% , річна зміна)					
Реальний ВВП		91,7	100,7	87,7	94,5	97,0	103,0
Споживання		89,1	100,2	76,5	100,0	95,7	103,4
приватне		85,5	100,7	67,7	92,5	95,2	105,8
державне		92,9	98,1	77,3	103,0	83,9	103,2
Валове нагромадження основного капіталу		78,8	103,3	66,5	89,5	94,2	115,0
Експорт товарів та послуг		81,6	102,7	71,0	94,8	92,4	108,0
Імпорт товарів та послуг		77,5	101,6	68,0	92,1	94,4	108,3
Випуск окремих секторів економіки		%, річна зміна					
Сільське господарство		97,0	101,1	89,0	104,7	94,0	105,0
Промислове виробництво		87,8	101,9	80,4	94,3	94,0	114,3
Інфляція		Індекс (%)					
Дефлятор ВВП (середній за рік)		136,1	115,8	115,0	154,7	109,0	130,0
Індекс споживчих цін (середній за рік)		144,8	117,2	123,0	158,8	111,0	128,0
грудень до грудня попереднього року		148,4	114,8	139,7	167,8	108,0	131,4
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		139,6	115,6	131,0	150,5	107,5	132,0
грудень до грудня попереднього року		136,2	114,0	124,0	158,9	106,0	130,0
Зовнішній сектор		млрд дол. США					
Рахунок поточних операцій		-2,0	-1,2	-0,3	-3,7	0,3	-3,8
Обсяг експорту товарів та послуг		51,9	53,3	42,9	68,7	43,2	61,8
Обсяг імпорту товарів та послуг		-54,0	-54,5	-45,1	-70,8	-47,0	-60,3
Фінансовий рахунок		1,0	2,6	12,2	-7,0	8,5	-1,9



Показник	Період	2015 рік	2016 рік	2015 рік		2016 рік	
		Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Прямі іноземні інвестиції		1,2	2,5	0,5	2,3	0,7	3,6
Валові міжнародні резерви НБУ, млн дол. США		11,8	15,4	5,0	18,2	6,0	25,4
Зовнішній сектор		% ВВП					
Рахунок поточних операцій		-2,4	-1,3	-0,3	-5,2	0,3	-5,4
Обсяг експорту товарів та послуг		62,7	59,3	52,4	83,1	47,1	81,3
Обсяг імпорту товарів та послуг		-65,2	-60,6	-55,5	-85,6	-50,0	-82,9
Фінансовий рахунок		1,3	3,3	12,7	-8,8	8,5	-1,7
Прямі іноземні інвестиції		1,4	2,8	0,5	2,5	1,0	5,1
Валові міжнародні резерви НБУ, млн дол. США		14,2	17,1	6,6	19,2	6,6	27,0
Зовнішній сектор		%, річна зміна (номінальний)					
Обсяг експорту товарів та послуг		79,4	104,1	65,7	105,2	88,2	116,2
Обсяг імпорту товарів та послуг		82,6	101,9	69,1	108,4	85,2	109,4
Обмінний курс, грн/дол. США							
Середній		23,65	25,37	22,00	26,00	22,25	29,00
Кінець періоду		24,97	25,62	21,65	29,00	22,50	32,00
Державні фінанси		млрд грн					
Доходи зведеного бюджету		559,3	639,7	476,0	635,3	521,8	840,9
Видатки зведеного бюджету		623,7	697,4	523,0	747,2	567,0	918,5
Сальдо зведеного бюджету		-64,4	-57,6	-8,5	-112,0	-11,4	-122,3
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-111,3	-102,9	-78,9	-157,1	-82,2	-164,8
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-63,0	-33,2	-58,0	-68,3	-5,0	-68,9
Державний борг (прямий та гарантований)		1 619,0	1 793,1	1 325,9	1 789,0	1 146,0	2 585,9
Державні фінанси		% ВВП					
Доходи зведеного бюджету		28,6	28,0	24,9	32,5	23,9	32,1
Видатки зведеного бюджету		31,9	30,6	26,2	36,5	26,7	33,8
Сальдо зведеного бюджету		-3,3	-2,5	-0,4	-5,2	-0,4	-4,5
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-5,7	-4,5	-3,9	-9,3	-3,5	-8,8
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-3,2	-1,5	-2,9	-3,6	-0,2	-3,4
Державний борг (прямий та гарантований)		82,8	78,6	65,0	92,1	61,4	92,5
Соціальні показники							
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років		10,5	9,4	8,0	13,0	6,0	13,0
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		3 781	4 277	3 150	4 686	3 497	6 004



Таблиця 8

Динаміка прогнозу на 2015 рік (травень 2014 року – травень 2015 року)

Показник	Період	Травень 2014 р.	Вересень 2014 р.	Грудень 2014 р.	Травень 2015 р.	Відхилення (травень 2015 / грудень 2014)
Національні рахунки, млрд грн						
Номінальний ВВП		1 690,4	1 698,6	1 718,6	1 955,8	+13,8%
Споживання		1 498,0	1 520,3	1 538,2	1 732,8	+12,7%
Валове нагромадження		278,1	242,4	235,3	274,9	+16,8%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-97,7	-62,0	-58,2	-51,4	+6,8 млрд грн
Національні рахунки, індекс, (% річна зміна)						
Реальний ВВП		102,2	101,4	96,9	91,7	-5,2 в.п.
Споживання		101,7	100,9	96,8	89,1	-7,7 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу		102,5	103,8	92,7	78,8	-13,9 в.п.
Експорт товарів та послуг		104,2	104,2	97,3	81,6	-15,7 в.п.
Імпорт товарів та послуг		103,6	102,9	95,6	77,5	-18,1 в.п.
Випуск окремих секторів економіки, % річна зміна						
Сільське господарство		-	-	-	97,0	-
Промислове виробництво		-	-	-	87,8	-
Інфляція, індекс (%)						
Індекс споживчих цін (середній за рік)		108,6	109,3	117,2	144,8	+27,6 в.п.
грудень до грудня попереднього року		107,8	108,7	112,4	148,4	+36,0 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		111,0	110,0	119,4	139,6	+20,2 в.п.
грудень до грудня попереднього року		110,8	110,1	114,6	136,2	+21,6 в.п.
Зовнішній сектор, млрд дол. США						
Рахунок поточних операцій		-8,7	-5,2	-3,6	-2,0	-1,6 млрд дол США
Обсяг експорту товарів та послуг		85,0	78,5	68,5	51,9	-24,2%
Обсяг імпорту товарів та послуг		-94,2	-83,6	-72,2	-54,0	-24,2%
Фінансовий рахунок		11,0	2,9	2,1	1,0	-52,4%
Прямі іноземні інвестиції		5,5	3,6	2,2	1,2	+1 млрд дол. США
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		23,3	21,6	14,8	11,8	-20,3%



Показник	Період	Травень 2014 р.	Вересень 2014 р.	Грудень 2014 р.	Травень 2015 р.	Відхилення (травень 2015 / грудень 2014)
Зовнішній сектор, % ВВП						
Рахунок поточних операцій		-5,7	-3,8	-3,7	-2,4	-1,3 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг		55,6	57,5	66,4	62,7	-3,7 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг		-61,6	-61,3	-70,0	-65,2	-4,8 в.п.
Фінансовий рахунок		2,2	5,1	2,9	1,3	-1,6 в.п.
Прямі іноземні інвестиції		3,6	2,6	2,1	1,4	-0,7 в.п.
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		15,2	15,9	14,4	14,2	-0,2 в.п.
Зовнішній сектор, %, річна зміна (номінальний)						
Обсяг експорту товарів та послуг		108,6	109,5	99,3	79,4	-19,9 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг		106,8	107,0	97,4	82,6	-14,8 в.п.
Обмінний курс, грн/дол. США						
Середній		11,05	12,4	16,66	23,65	+42,0%
Кінець періоду		-	-	-	24,97	-
Державні фінанси, млрд грн						
Доходи зведеного бюджету		545,8	511,6	501,2	559,3	+11,6%
Видатки зведеного бюджету		593,7	580,5	571,5	623,7	+9,1%
Сальдо зведеного бюджету		-47,9	-68,9	-70,2	-64,4	-5,8 млрд грн
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-	-	-	-111,3	-
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-	-	-	-63,0	-
Державний борг (прямий та гарантований)		-	-	-	1 619,0	-
Державні фінанси, % ВВП						
Доходи зведеного бюджету		32,3	30,1	29,2	28,6	-0,6 в.п.
Видатки зведеного бюджету		35,1	34,2	33,3	31,9	-1,4 в.п.
Сальдо зведеного бюджету		-2,8	-4,1	-4,1	-3,3	-0,8 в.п.
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-	-	-	-5,7	-
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-	-	-	-3,2	-
Державний борг (прямий та гарантований)		-	-	-	82,8	-
Соціальні показники						
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15-70 років		7,8	8,6	9,3	10,5	+1,2 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		3 731	3 779	3 744	3 781	+1,0%



Таблиця 9

Відхилення прогнозів на 2015 та 2016 роки (станом на травень 2015 року)

Показник	Період	Прогноз на 2015 рік станом на травень 2015 року	Прогноз на 2016 рік станом на травень 2015 року	Відхилення (2015 від 2014)
Національні рахунки, млрд грн				
Номінальний ВВП		1 955,8	2 282,1	+16,7%
Споживання		1 732,8	1 990,4	+14,9%
Валове нагромадження		274,9	317,3	+15,4%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг		-51,4	-24,6	+26,8 млрд грн
Національні рахунки, індекс, (% річна зміна)				
Реальний ВВП		91,7	100,7	+9,0 в.п.
Споживання		89,1	100,2	+11,1 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу		78,8	103,3	+24, в.п.
Експорт товарів та послуг		81,6	102,7	+21,1 в.п.
Імпорт товарів та послуг		77,5	101,6	+24,1 в.п.
Випуск окремих секторів економіки, %, річна зміна				
Сільське господарство		97,0	101,1	+4,1 в.п.
Промислове виробництво		87,8	101,9	+14,1 в.п.
Інфляція, індекс (%)				
Індекс споживчих цін (середній за рік)		144,8	117,2	-27,6 в.п.
грудень до грудня попереднього року		148,4	114,8	-33,6 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		139,6	115,6	-24,0 в.п.
грудень до грудня попереднього року		136,2	114,0	-22,2 в.п.
Зовнішній сектор, млрд дол. США				
Рахунок поточних операцій		-2,0	-1,2	-0,8 млрд дол. США
Обсяг експорту товарів та послуг		51,9	53,3	+2,7%
Обсяг імпорту товарів та послуг		-54,0	-54,5	+0,9%
Фінансовий рахунок		1,0	2,6	+2,6 рази
Прямі іноземні інвестиції		1,2	2,5	+1,4 млрд дол. США
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		11,8	15,4	+30,5%



Показник	Період	Прогноз на 2015 рік станом на травень 2015 року	Прогноз на 2016 рік станом на травень 2015 року	Відхилення (2015 від 2014)
Зовнішній сектор, % ВВП				
Рахунок поточних операцій		-2,4	-1,3	-1,1 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг		62,7	59,3	-3,4 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг		-65,2	-60,6	-4,6 в.п.
Фінансовий рахунок		1,3	3,3	+2,0 в.п.
Прямі іноземні інвестиції		1,4	2,8	+1,4 в.п.
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		14,2	17,1	+2,9 в.п.
Зовнішній сектор, %, річна зміна (номінальний)				
Обсяг експорту товарів та послуг		79,4	104,1	+24,7 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг		82,6	101,9	+19,3 в.п.
Обмінний курс, грн/дол. США				
Середній		23,65	25,37	+7,3%
Кінець періоду		24,97	25,62	+2,6%
Державні фінанси, млрд грн				
Доходи зведеного бюджету		559,3	639,7	+14,4%
Видатки зведеного бюджету		623,7	697,4	+11,8%
Сальдо зведеного бюджету		-64,4	-57,6	-6,8 млрд грн
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-111,3	-102,9	-8,4 млрд грн
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-63,0	-33,2	-29,8 млрд грн
Державний борг (прямий та гарантований)		1 619,0	1 793,1	+10,8%
Державні фінанси, % ВВП				
Доходи зведеного бюджету		28,6	28,0	-0,6 в.п.
Видатки зведеного бюджету		31,9	30,6	-1,3 в.п.
Сальдо зведеного бюджету		-3,3	-2,5	-0,8 в.п.
Сальдо сектору державного управління (включаючи Пенсійний фонд України)		-5,7	-4,5	-1,2 в.п.
Сальдо НАК «Нафтогаз» України (за методологією МВФ)		-3,2	-1,5	-1,7 в.п.
Державний борг (прямий та гарантований)		82,8	78,6	-4,2 в.п.
Соціальні показники				
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15-70 років		10,5	9,4	-1,1 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		3 781	4 277	+13,1%



Таблиця 10

Прогноз на 2017–2019 роки (станом на травень 2015 року)

Показник	Період	2017–2019 роки		
		Середнє	MIN	MAX
Національні рахунки				
Номинальний ВВП, млрд грн		2 463,2	2 018,7	2 968,9
Реальний ВВП, індекс (% річна зміна)		102,8	101,0	103,8
Випуск окремих секторів економіки				%, річна зміна
Сільське господарство		107,8	102,5	114,5
Промислове виробництво		105,5	101,0	109,0
Інфляція				індекс (%)
Індекс споживчих цін (середній за рік)		108,4	103,0	116,0
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)		109,7	102,0	118,0
Зовнішній сектор				млрд дол США
Рахунок поточних операцій		0,8	3,9	-2,1
Обсяг експорту товарів та послуг		57,1	55,4	59,3
Обсяг імпорту товарів та послуг		-56,8	-54,1	-59,9
Фінансовий рахунок		10,8	24,0	0,2
Прямі іноземні інвестиції		7,6	1,3	16,0
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		19,7	5,5	33,0
Зовнішній сектор				% ВВП
Рахунок поточних операцій		0,9	-2,0	5,2
Обсяг експорту товарів та послуг		64,0	51,3	85,9
Обсяг імпорту товарів та послуг		-63,6	-52,6	-86,8
Фінансовий рахунок		12,0	27,3	0,2
Прямі іноземні інвестиції		8,5	1,9	19,2
Валові міжнародні резерви НБУ (на кінець періоду)		22,1	5,3	40,1
Зовнішній сектор				%, річна зміна (номинальний)
Обсяг експорту товарів та послуг		111,6	94,8	134,0
Обсяг імпорту товарів та послуг		106,9	94,8	115,6
Обмінний курс, грн/дол. США				
Середній		27,58	23,00	35,67
Кінець періоду		27,54	22,00	37,33



Показник	Період	2017–2019 роки		
		Середнє	MIN	MAX
Державні фінанси			млрд грн	
Доходи зведеного бюджету		698,4	587,5	893,6
Видатки зведеного бюджету		746,9	629,0	991,6
Сальдо зведеного бюджету		-48,5	22,3	-98,0
Державний борг (прямий та гарантований)		1 846	1 120	2 542
Державні фінанси			% ВВП	
Доходи зведеного бюджету		28,4	21,6	32,4
Видатки зведеного бюджету		30,1	24,9	35,6
Сальдо зведеного бюджету		-2,0	1,0	-3,5
Державний борг (прямий та гарантований)		75,0	47,2	93,4
Соціальні показники				
Рівень безробіття (за методологією МОП), у % до економічно активного населення віком 15–70 років		7,5	5,0	12,0
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн		4 721	3 780	6 500

Методологічні пояснення до таблиць 7,8,9 та 10

Агреговані номінальні величини розраховані як арифметичне середнє суми відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками (експертами) опитування.

Для того, щоб середні значення агрегованих номінальних величин дорівнювали сумі своїх компонентів, середні значення структурних показників (таких, наприклад, як споживання та інвестиції) було розраховано непрямо, за допомогою часток цих компонентів від агрегованої величини. Так, якщо є відомою середня вага споживання у ВВП, номінальне значення споживання дорівнюватиме добутку цієї ваги та значення середнього консенсусного номінального ВВП, отриманого як просте середнє.

Індекси розраховані як геометричне середнє суми відповідних показників, наданих усіма організаціями.

Середні значення величин, що прогноуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету),

розраховані як відношення середнього номінального значення показника до відповідного середнього значення ВВП. Показники, що прогноуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням усередненого середньорічного обмінного курсу.

Середні значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між середніми значеннями доходів та видатків.

При підготовці випуску організаціями-учасниками (експертами) опитування були надані такі матеріали:

- ✓ припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2015–2016 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у табл. 3);
- ✓ прогноз основних макроекономічних показників на 2015 та 2016 роки;
- ✓ додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу;
- ✓ експертна оцінка ризиків на 2015–2016 роки (наведені у табл. 4, 5 та 6).